

DÜNYADA ÖNEMLİ ORMAN ÜRÜNLERİNİN İTHALAT VE İHRACATI

Prof. Dr. Yılmaz BOZKURT¹⁾
Yard. Doç. Dr. Nurgün ERDİN¹⁾

Kısa Özet

Dünya ticaretinde orman ürünleri ithalat ve ihracatı önemli bir yer tutmaktadır. Bu makalede; 1980 ve 1985 yılları için kerestelik ve kaplamalık tomruk, kağıt odunu ile kerestenin gelişmiş ülkelerde, gelişmekte olan ülkelerde toplam olarak ve bu gruplara giren önemli ülkelerde ise tek tek ithalat-ihracat miktarları tablolarda açıklanarak verilmiştir.

GİRİŞ

Orman ürünlerinin ithalat ve ihracatı ile ilgili istatistik bilgiler FAO tarafından yıllık bültenlerde belirtilmektedir. Bu makalede; orman ürünlerini ithal ve ihraç eden ülkeler ile gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere ait toplam miktarları da kapsayan tablolar hazırlanmıştır. Bu tablolarda, dünyadaki ithalat ve ihracat miktarları, hangi ülkenin en fazla ithalat ve ihracat yaptığı, bunu hangi ülkelerin takip ettiği, ithalat ve ihracatın yönleri açıklığa kavuşturulmaktadır. En önemli orman ürünleri olarak; kerestelik ve kaplamalık tomruk, kağıt odunu ve kerestenin 1980, 1985 yılları itibariyle ithalat-ihracat miktarları ele alınmıştır. Levha ürünleri (kontrplak, yonga levha, lif levha), kağıt, karton ve gazete kağıdı ithalat-ihracatı ile ilgili bilgiler bir başka makalede ele alınacaktır.

Kerestelik ve kaplamalık tomruk ile kereste ithalat-ihracatında iğne yapraklı ve yapraklı ağaç ayrımı yapılmış, kağıt odununda bu ayrıma gidilmemiştir. Tablolarda, önemli miktarlarda ithalat ve ihracat yapan ülkeler sıralanmış, 1000 m³'ün altındaki değerler için, diğer ülkeler olarak toplam miktarlar verilmiştir. Ancak, çeşitli konularda incelenen FAO yayınlarında evvelki yıllara ait değerlerin, daha sonraki yayınlarda değişik verildiği görülmüştür. Son yıllarda yayınlanan istatistik yayınlarının düzeltilmiş değerleri kapsadığı düşünülerek, tablolarda en son yıllıkların değerleri verilmiştir.

1) İÜ. Orman Fakültesi, Orman Endüstri Mühendisliği Bölümü, Orman Biyolojisi ve Odun Koruma Teknolojisi Anabilim Dalı

Son yıllarda ülkemize gerek Kuzey ve Güney Amerika'dan, gerekse Avrupa, Afrika ve Güneydoğu Asya'dan fazla miktarda, çeşitli ağaç türlerini kapsayan tomruk ve kereste ithal edildiği gözlenmektedir. Ancak, bunların miktar olarak değerleri hakkında tam bir fikir sahibi olmak mümkün olmadığından tablolarda belirtilmemiştir.

1. Dünyada İğne Yapraklı Kerestelik ve Kaplamalık Tomruk İthalat-İhracatı

1980 yılı istatistikleri incelendiğinde iğne yapraklı kerestelik ve kaplamalık tomruk olarak dünyada 28 milyon m³ ithalat ve ihracat yapıldığı görülmektedir (Tablo 1).

Bu miktar ithalat olarak değerlendirildiğinde 25,4 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 2,6 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından, ihracat olarak değerlendirildiğinde ise 26,5 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 1,5 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından gerçekleştirildiği izlenmektedir.

Gelişmiş ülkelerden en çok ihracat yapan ülkeler arasında 14 milyon m³ ile A.B.D, 6,5 milyon m³ ile Rusya, 1 milyon m³ ile Kanada önde gelmektedir. İthalatta ise gelişmiş ülkelerden Japonya 18,6 milyon m³, Kanada 1,2 milyon m³, Avusturya 886 bin m³, İtalya 763 bin m³, Finlandiya 654 bin m³ ile ilk sıralarda yer almaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerden en çok ihracat yapan ülke, 1 milyon m² ile Şili, en çok ithalat yapan ülke ise 1,5 milyon m³ ile Güney Kore'dir.

Tablo 2'de verilen 1985 yılı istatistik değerleri gözleendiğinde; ithalat ve ihracatın 1980 yılına göre bir miktar artarak 32,6 milyon m³'e ulaştığı anlaşılmaktadır.

Bu miktar ithalat olarak değerlendirildiğinde 22 milyon m³ gelişmiş ülkeler, 10,6 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından, ihracat olarak değerlendirildiğinde ise 31,2 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 1,4 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir.

İhracat bakımından gelişmiş ülkelerden A.B.D 16,9 milyon m³ ile başta gelmekte, bunu sırasıyla Rusya, Kanada, Federal Almanya izlemektedir. İthalat açısından ise Japonya 15,2 milyon m³ ile ön sırada yer almakta, Kanada, Avusturya, Finlandiya, Federal Almanya ve A.B.D ondan sonra gelmektedir. Gelişmekte olan ülkeler arasında Çin Halk Cumhuriyeti 7,5 milyon m³ ile ön sırayı almakta ve onu Güney Kore izlemektedir.

2. Dünyada Yapraklı Kerestelik ve Kaplamalık Tomruk İthalat-İhracatı

1980 yılı istatistik değerlerine göre, dünyada kerestelik ve kaplamalık yapraklı ağaç tomruklarına ait ithalat-ihracat değeri 42.1 milyon m³tür (Tablo 3).

Bu miktar ithalat olarak değerlendirildiğinde 28.5 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 13.6 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından, ihracat olarak değerlendirildiğinde ise 3.4 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 38.7 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. Gelişmiş ülkelerden en çok ithalat yapan ülke 19.1 milyon m³ ile Japonya olup, onu Fransa ve Federal Almanya izlemektedir. Gelişmekte olan ülkelerden Çin Halk Cumhuriyeti 6.3 milyon m³ ile ithalatta önde gelmekte ve onu Güney Kore, Singapur, Hong Kong takip etmektedir. İhracatta gelişmiş ülkelerden Fransa 800 bin m³ ile önde gelmekte, gelişmekte olan ülkelerden Malezya 15.1 milyon m³ ile ihracatta ilk sırayı almakta ve onu Endonezya, Fildişi Sahili, Filipinler, Gabon izlemektedir.

Tablo 1 - 1980 Yılı İğne Yapraklı Kerestelik ve Kaplamalık Tomruk İthalat-İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER	DÜNYA İHRACATI																			
	Dünya	Gelişmiş Ülkeler	Japonya	Kanada	İtalya	Avusturya	F. Almanya	Finlandiya	Macaristan	İsveç	A.B.D.	Diger Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Güney Kore	Çin	Diger Ülkeler				
Dünya	28072	26584	14084	6514	6514	5178	643	1050	970	884	691	507	499	341	313	731	1488	1004	298	186
Gelişmiş Ülkeler	25421	24773	12733	6514	6514	5178	643	1050	970	884	691	507	499	341	313	656	648	350	217	81
Japonya	18622	18067	11473	5178	5178	5178	643	1050	970	884	691	507	499	341	313	-	555	338	217	-
Kanada	1239	1239	1239	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İtalya	763	759	5	-	-	-	-	-	-	136	1	188	429	-	-	-	4	4	-	-
Avusturya	886	886	1	153	-	-	-	-	-	478	-	244	10	-	-	-	-	-	-	-
F. Almanya	639	639	3	34	-	-	-	-	-	239	40	-	2	319	2	-	-	-	-	-
Finlandiya	654	654	-	654	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Macaristan	595	595	-	431	-	-	-	-	-	15	147	2	-	-	-	-	-	-	-	-
İsveç	685	685	-	62	-	-	-	-	-	-	325	-	-	-	298	-	-	-	-	-
A.B.D.	398	398	-	-	-	-	398	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diger Ülkeler	940	851	12	2	-	-	-	-	1	16	-	71	58	22	13	656	89	8	-	81
Gelişmekte Olan Ülkeler	2651	1811	1351	-	-	-	9	196	196	-	178	2	-	-	-	75	840	654	81	105
Güney Kore	1550	1062	906	-	-	-	9	147	147	-	-	-	-	-	-	-	488	488	-	-
Çin	611	447	398	-	-	-	-	49	49	-	-	-	-	-	-	-	164	162	2	-
Diger Ülkeler	490	302	47	-	-	-	-	-	-	-	178	2	-	-	-	75	188	4	79	105

Tablo 2 - 1985 Yılı İğne Yapraklı Kerestelik ve Kaplamalık Tomruk İthalat-İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER \ İHRAÇ EDEN ÜLKELER	İHRAÇ EDEN ÜLKELER																
	Dünya İhracatı	Gelişmiş Ülkeler	A.B.D.	Rusya	Kanada	Yeni Zelanda	Çekoslovakya	Finlandiya	Federal Almanya	İsveç	Belçika	Norveç	Diğer Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Şili	Endonezya	Diğer Ülkeler
Dünya	32625	31256	16906	7743	2414	360	464	514	1158	426	456	-	815	1429	1271	-	158
Gelişmiş Ülkeler	22063	21633	10456	5700	1925	278	464	215	1155	426	450	-	564	431	383	-	48
Japonya	15211	14828	8579	4515	1457	277	-	-	-	-	-	-	-	383	383	-	-
Kanada	1867	1867	1867	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İtalya	527	527	5	-	-	-	-	1	111	387	23	-	-	-	-	-	-
Avusturya	1017	1017	-	-	-	-	138	-	859	20	-	-	-	-	-	-	-
F. Almanya	668	668	-	667	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Finlandiya	640	640	2	2	-	-	284	-	-	3	349	-	-	-	-	-	-
Macaristan	606	606	-	-	467	-	-	139	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İsveç	128	128	-	68	-	-	-	-	60	-	-	-	-	-	-	-	-
A.B.D.	225	225	-	225	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer Ülkeler	1175	1127	3	223	1	1	42	74	125	16	78	-	564	48	-	-	48
Gelişmekte Olan Ülkeler	10621	9623	6450	2043	489	82	-	299	3	-	6	-	251	998	888	-	110
Çin	7478	7194	4842	1940	412	-	-	-	-	-	-	-	-	284	284	-	-
Güney Kore	2185	1627	1469	-	77	81	-	-	-	-	-	-	-	558	558	-	-
Mısır	296	296	-	-	-	-	-	296	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer Ülkeler	662	506	139	103	-	1	-	3	3	-	6	-	251	156	46	-	110

Tablo 3 - 1980 Yılı Yapraklı Kerestelik ve Kaplamalık Tomruk İthalat-İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER \ İHRAÇ EDEN ÜLKELER	İHRAÇ EDEN ÜLKELER																
	Dünya İhracatı	Gelişmiş Ülkeler	Fransa	A.B.D.	Yugoslavya	Diğer Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Malezya	Endonezya	Fildişi Sahili	Filipinler	Gabon	Kamerun	Yeni Gine	Liberya	Solomon Adaları	Diğer Ülkeler
Dünya	42140	3441	800	668	-	1953	38699	15146	14884	3065	1154	1095	741	642	475	-	1497
Gelişmiş Ülkeler	28492	3316	792	642	-	1882	25176	8859	8738	2844	1154	1032	641	480	460	-	968
Japonya	19140	52	-	52	-	-	19088	8846	8564	-	1154	15	41	465	3	-	-
İtalya	1428	318	266	52	-	-	1110	6	56	958	-	22	54	9	5	-	-
Fransa	1315	10	-	10	-	-	1305	3	23	611	-	413	93	-	162	-	-
F. Almanya	894	430	177	253	-	-	464	4	16	177	-	97	93	-	77	-	-
İspanya	750	76	72	4	-	-	674	-	-	391	-	88	114	-	81	-	-
Kanada	202	200	-	200	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer Ülkeler	4763	2230	277	71	-	-	2533	-	77	707	-	397	246	6	132	-	968
Geliş. Olan Ülk.	13648	125	8	46	-	1882	13523	6287	6146	221	-	63	100	162	15	-	529
Çin	6307	-	-	-	-	71	6307	3642	2655	-	-	-	-	10	-	-	-
Güney Kore	3838	8	-	8	-	-	3830	1676	2047	-	-	-	-	107	-	-	-
Singapur	1107	1	-	1	-	-	1106	304	789	13	-	-	-	-	-	-	-
Hong Kong	1015	-	-	-	-	-	1015	655	355	-	-	-	-	5	-	-	-
Diğer Ülkeler	1381	116	8	37	-	71	1265	10	300	208	-	63	100	40	15	-	529

1985 yılında yapraklı ağaç kerestelik ve kaplamalık tomrukların ithalat ve ihracatında 1980 yılına göre bir miktar azalma olmuş, bu değer 30 milyon m³ olarak belirlenmiştir (Tablo 4).

Tablo 4 - 1985 Yılı Yapraklı Kerestelik ve Kaplamalık Tomruk İthalat-İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER	Dünya İhracatı	Gelişmiş Ülkeler	Fransa	A.B.D.	Yugoslavya	Diğer Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Malezya	Endonezya	Fildişi Sahili	Filipinler	Gabon	Kamerun	Yeni Gine	Liberya	Solomon Adaları	Diğer Ülkeler
Dünya	30095	3265	1217	504	250	1294	26830	19771	300	1345	679	1089	746	1158	-	318	1424
Gelişmiş Ülkeler	20621	2945	1183	345	250	1167	17676	12162	136	1096	576	1015	793	696	-	318	938
Japonya	13941	24	-	24	-	-	13917	12154	136	9	526	68	10	696	-	318	-
İtalya	1241	693	445	21	227	-	548	-	-	397	-	37	114	-	-	-	-
Fransa	950	6	-	6	1	-	944	-	-	284	40	476	144	-	-	-	-
F. Almanya	504	342	229	112	-	-	162	2	-	48	-	30	82	-	-	-	-
İspanya	308	180	180	-	-	-	128	-	-	-	-	40	88	-	-	-	-
Kanada	151	151	-	151	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Portekiz	275	33	33	-	-	-	242	-	-	182	-	23	37	-	-	-	-
Belçika	243	189	178	11	-	-	54	-	-	16	-	-	38	-	-	-	-
Diğer Ülkeler	3008	1327	118	20	22	1167	1681	6	-	160	10	341	226	-	-	-	938
Geliş. Olan Ülk.	9474	320	34	159	-	127	9154	7609	164	249	103	74	7	462	-	-	486
Çin	4063	82	-	82	-	-	3981	3864	40	10	5	24	-	38	-	-	-
Güney Kore	3450	14	-	14	-	-	3436	2887	54	14	56	5	-	420	-	-	-
Hong Kong	549	2	-	2	-	-	547	533	11	-	-	-	-	3	-	-	-
Singapur	91	2	-	2	-	-	89	88	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Diğer Ülkeler	1321	220	34	59	-	127	1101	237	59	225	42	45	7	-	-	-	486

1985 yılı verileri ithalat olarak değerlendirildiğinde, 20.6 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 9.4 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından, ihracat olarak değerlendirildiğinde ise 3.2 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 26.8 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. İthalatta, gelişmiş ülkeler arasında 13.9 milyon m³ ile Japonya, 1.2 milyon m³ ile İtalya önde gelmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde 4 milyon m³ ile Çin Halk Cumhuriyeti, 3.4 milyon m³ ile Güney Kore ilk sıralarda yer almaktadır.

İhracatta; gelişmiş ülkeler arasında 1.2 milyon m³ ile Fransa başta gelmekte, gelişmekte olan ülkeler arasında ise 19.7 milyon m³ ile Malezya, 1.3 milyon m³ ile Fildişi Sahili ve 1.1 milyon m³ ile Yeni Gine ilk sıralarda yer almaktadır.

3. Kağıt Odunu (Selüloz Odunu) İthalat ve İhracatı

Dünya kağıt odunu ithalat ve ihracatı 1980 yılında 19 milyon m³ olarak belirlenmiştir (Tablo 5). Bu miktar ithalat olarak ele alındığında; 18.3 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 706 bin m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından, ihracat olarak ele alındığında ise 18.4 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 605 bin m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir.

Kağıt odunu ithalat ve ihracatında en büyük paya gelişmiş ülkeler sahip olup, ithalatta Finlandiya, İsveç, Belçika, Yugoslavya, Avusturya, İtalya, Japonya, İhracatta ise Rusya, Çekoslovakya, Fransa, Federal Almanya, Polonya, Kanada, önemli yer tutmaktadır.

1985 yılı verilerine göre dünya kağıt odunu ithalat ve ihracatı 20.8 milyon m³'tür (Tablo 6). Bu miktarın 20.5 milyon m³'ü gelişmiş ülkelerin, 301 bin m³'ü gelişmekte olan ülkelerin ithalatı, 20.4 milyon m³'ü gelişmiş ülkelerin, 373 bin m³'ü gelişmekte olan ülkelerin ihracatı olarak görülmektedir.

1985 yılı verilerine göre de kağıt odunu ithalat ve ihracatında en büyük role yine gelişmiş ülkeler sahiptir. İthalatta, İsveç, Finlandiya, Belçika, İtalya, Japonya, ihracatta ise Rusya, Fransa, Polonya, Federal Almanya ilk sıralarda yer almaktadır.

4. İğne Yapraklı Kereste İthalat ve İhracatı

1980 yılında dünyada 66 milyon m³ iğne yapraklı kereste ithalat ve ihracatı yapılmıştır (Tablo 7). Bu miktar ithalat olarak değerlendirildiğinde 57,5 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 8,5 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından, ihracat olarak değerlendirildiğinde ise 63,6 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 2,4 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir. Gelişmiş ülkeler arasında ithalatta en büyük pay ABD'ye ait olup 22,1 milyon m³'tür. Bunu sırasıyla İngiltere, Japonya, İtalya, Federal Almanya, Fransa, Hollanda izlemektedir. İhracatta ise gelişmiş ülkeler arasında 28,9 milyon m³ ile Kanada başta gelmekte, onu Rusya, Finlandiya, İsveç, A.B.D. izlemektedir.

Gelişmekte olan ülkeler ithalat ve ihracat bakımından ele alındığında, ithalatta Latin Amerika 1,4 milyon m³, ihracatta Şili 1,2 milyon m³ ile önemli yer tutmaktadır.

1985 yılı verilerine bakıldığında dünyada iğne yapraklı ağaç kereste ithalat ve ihracatı 1980 yılına göre artarak 80,5 milyon m³'e ulaşmıştır (Tablo 8). Bu miktarın 71,2 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 9,3 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından ithalat olarak, 79 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 1,4 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından ihracat olarak gerçekleştirildiği görülmektedir.

Tablo 5 - 1980 Yılı Kağıt Odunu İthalat ve İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER	İHRAÇ EDEN ÜLKELER																				
	Dünya İhracatı	Gelişmiş Ülkeler	Rusya	Çekoslovakya	Fransa	Federal Almanya	Polonya	Kanada	Finlandiya	Macaristan	Portekiz	İsveç	Norveç	A.B.D.	Yugoslavya	İngiltere	Doğu Almanya	Diğer Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Endonezya	Diğer Ülkeler
Dünya	19046	18441	5736	1874	1680	1580	1169	1066	782	661	638	622	421	394	348	-	-	1470	605	468	137
Gelişmiş Ülkeler	18340	18242	5573	1874	1680	1580	1169	1056	782	661	636	622	421	380	348	-	-	1460	98	76	22
Finlandiya	2124	2124	2050	-	-	-	31	-	-	-	-	42	1	-	-	-	-	-	-	-	-
İsveç	2070	2070	118	-	-	233	433	103	731	-	31	-	421	-	-	-	-	-	-	-	-
Belçika	1722	1722	-	-	1472	208	-	-	-	-	42	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yugoslavya	1099	1099	410	171	-	-	48	161	-	309	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Avusturya	2042	2042	230	816	-	493	315	-	-	145	1	-	-	-	42	-	-	-	-	-	-
İtalya	1423	1423	510	136	58	48	31	151	-	182	1	-	-	-	306	-	-	-	-	-	-
Japonya	1038	962	928	-	-	-	-	15	-	-	-	-	-	19	-	-	-	-	-	-	-
F. Almanya	871	871	-	657	72	-	135	-	2	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norveç	641	641	-	-	-	1	49	12	-	-	-	579	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İspanya	492	492	-	-	-	-	-	-	-	-	492	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fransa	483	483	284	-	-	12	-	118	-	-	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
D. Almanya	650	650	648	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kanada	360	360	-	-	-	-	-	479	-	-	-	-	-	360	-	-	-	-	-	-	-
A.B.D.	479	479	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Romanya	233	233	-	-	-	113	120	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İsviçre	379	379	-	6	78	275	-	-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hollanda	268	268	62	-	-	196	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Macaristan	335	335	228	59	-	-	-	-	48	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer Ülkeler	1631	1609	105	29	-	1	7	5	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1460	22	-	22
Geliş. Olan Ülk.	706	199	163	-	-	-	-	10	-	-	2	-	-	14	-	-	-	10	507	392	115
Diğer Ülkeler	706	199	163	-	-	-	-	10	-	-	2	-	-	14	-	-	-	10	507	392	115

Tablo 6 - 1985 Yılı Kağıt Odunu İthalat ve İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER	İHRAÇ EDEN ÜLKELER																				
	Dünya İhracatı	Gelişmiş Ülkeler	Rusya	Çekoslovakya	Fransa	Federal Almanya	Polonya	Kanada	Finlandiya	Macaristan	Portekiz	İsveç	Norveç	A.B.D.	Yugoslavya	İngiltere	Doğu Almanya	Diğer Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Endonezya	Diğer Ülkeler
Dünya	20794	20421	6425	844	2751	1822	2189	378	-	1029	562	615	291	-	-	353	962	1430	373	200	273
Gelişmiş Ülkeler	20493	20320	6374	844	2737	1816	2188	357	-	1029	562	615	291	-	-	353	962	1422	173	-	173
Finlandiya	3541	3541	2539	-	26	143	478	-	-	-	-	237	-	-	-	74	17	-	-	-	-
İsveç	3940	3940	315	-	225	879	957	-	-	-	19	-	291	-	-	152	543	-	-	-	-
Belçika	2033	2033	-	-	1934	99	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İtalya	1313	1313	528	20	181	165	11	67	-	214	111	-	-	-	-	16	-	-	-	-	-
Japonya	1122	1122	1122	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Norveç	964	964	4	-	-	76	202	-	-	-	-	376	-	-	-	123	-	-	-	-	-
Avusturya	1847	1847	15	626	49	192	279	-	-	394	-	-	-	-	-	292	-	-	-	-	-
D. Almanya	799	799	799	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Yugoslavya	1155	1155	454	44	-	32	108	-	-	421	2	-	-	-	-	94	-	-	-	-	-
F. Almanya	301	301	-	154	71	-	67	-	-	-	8	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Kanada	573	573	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	573	-	-	-
AB.D.	290	290	-	-	-	-	-	290	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Macaristan	249	249	249	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İspanya	495	495	-	-	73	-	-	-	-	-	422	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer Ülkeler	1871	1698	349	-	178	230	86	-	-	-	-	2	-	-	-	3	-	849	173	-	173
Geliş. Olan Ülk.	301	101	51	-	14	6	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	200	200	-
Çin	200	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	200	200	-
Diğer Ülk.	101	101	51	-	14	6	1	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	-	-	-

Tablo 7 - 1980 Yılı İğne Yapraklı Kereste İthalatı ve İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER \ İHRAÇ EDEN ÜLKELER	İHRAÇ EDEN ÜLKELER															
	Dünya İhracatı	Gelişmiş Ülkeler	Kanada	Rusya	Finlandiya	İsveç	A.B.D.	Avusturya	Çekoslovakya	Portekiz	Polonya	F. Almanya	Diğer Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Şili	Diğer Ülkeler
Dünya	66058	63630	28966	7131	6898	5889	4647	4247	1044	893	689	-	3226	2448	1258	1170
Gelişmiş Ülkeler	57557	57007	28033	5677	5842	5096	3604	3544	977	799	566	-	2869	550	285	265
A.B.D.	22113	22113	22109	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
İngiltere	5768	5768	1581	1014	1285	985	126	12	162	377	226	-	-	-	-	-
Japonya	4397	4359	2578	134	-	-	1496	-	151	-	-	-	-	38	38	-
F. Almanya	3791	3721	238	533	944	904	167	677	-	130	128	-	-	70	70	-
İtalya	4277	4257	235	425	224	317	439	2477	133	2	5	-	-	20	20	-
Fransa	2479	2441	575	359	773	480	34	12	33	57	118	-	-	38	38	-
Hollanda	2392	2366	110	212	939	804	23	42	76	139	21	-	-	26	26	-
D. Almanya	1316	1316	-	1312	-	1	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-
Danimarka	1211	1211	12	86	485	606	10	-	-	2	10	-	-	-	-	-
Belçika	905	858	172	232	249	49	62	2	-	67	25	-	-	47	47	-
Macaristan	791	791	2	645	70	17	-	32	25	-	-	-	-	-	-	-
İspanya	593	593	13	83	124	262	110	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Avustralya	528	528	308	-	7	-	213	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kanada	860	860	-	-	-	-	860	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer Ülkeler	6136	5825	100	642	742	667	64	288	396	24	33	-	2869	311	46	265
Gelişmek. Ol. Ül.	8501	6623	933	1454	1056	793	1043	703	67	94	123	-	357	1878	973	905
S. Arabistan	716	670	109	112	23	272	97	55	-	2	-	-	-	46	46	-
Mısır	1067	1067	220	214	283	246	91	-	9	-	4	-	-	-	-	-
Latin Amerika	1449	927	177	-	10	1	739	-	-	-	-	-	-	522	522	-
Diğer Ülkeler	5269	3959	427	1128	740	274	116	648	58	92	119	-	357	1310	405	905

Tablo 8 - 1985 Yılı İğne Yapraklı Kereste İthalatı ve İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER \ İHRAÇ EDEN ÜLKELER	İHRAÇ EDEN ÜLKELER															
	Dünya İhracatı	Gelişmiş Ülkeler	Kanada	Rusya	Finlandiya	İsveç	A.B.D.	Avusturya	Çekoslovakya	Portekiz	Polonya	F. Almanya	Diğer Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Şili	Diğer Ülkeler
Dünya	80565	79095	38664	7600	4879	7866	3555	3592	1013	1017	-	873	10036	1480	692	788
Gelişmiş Ülkeler	71223	70965	37741	6191	3575	6422	2163	3022	1013	970	-	864	9004	267	125	142
A.B.D.	33862	33853	33847	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-
İngiltere	5512	5512	868	1039	853	1899	64	43	217	515	-	14	-	-	-	-
İtalya	3558	3558	49	429	131	246	183	2279	139	1	-	101	-	-	-	-
Japonya	3959	3856	2349	152	-	-	1355	-	-	-	-	-	-	103	103	-
F. Almanya	2833	2833	78	453	532	1003	44	384	260	79	-	-	-	-	-	-
Hollanda	1816	1816	15	186	434	762	11	18	-	188	-	202	-	-	-	-
Fransa	1466	1466	7	212	442	509	7	14	25	65	-	185	-	-	-	-
Danimarka	1270	1270	1	65	327	847	4	1	-	8	-	17	-	-	-	-
D. Almanya	1365	1365	-	1364	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Macaristan	956	956	-	841	50	6	-	34	25	-	-	-	-	-	-	-
Avustralya	772	772	389	-	6	1	376	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Belçika	794	781	109	147	228	80	12	3	12	81	-	109	-	13	13	-
Avusturya	468	468	1	-	13	45	1	-	335	-	-	73	-	-	-	-
Diğer Ülkeler	12602	12459	28	1300	557	1022	106	246	-	33	-	163	9004	142	-	142
Gelişmekte Ol. Ül.	9342	8130	923	1409	1304	1444	1392	570	-	47	-	9	1032	1213	567	646
Mısır	1835	1733	10	330	584	780	3	24	-	1	-	1	-	102	102	-
S. Arabistan	613	589	120	17	66	184	26	174	-	2	-	-	-	24	24	-
Cezayir	688	688	170	-	396	36	-	86	-	-	-	-	-	-	-	-
Latin Amerika	1415	1202	194	460	-	1	547	-	-	-	-	-	-	213	213	-
Diğer Ülkeler	4791	3918	429	602	258	443	816	286	-	44	-	8	1032	874	228	646

Gelişmiş ülkeler arasında ithalatta 33.9 milyon m³ ile A.B.D. ön sırayı almakta, bunu 5.5 milyon m³ ile İngiltere, 3.9 milyon m³ ile Japonya, 3.5 milyon m³ ile İtalya izlemektedir. Aynı ülkeler arasında ihracatta 38.7 milyon m³ ile Kanada ilk sırayı almakta, bunun ardından sırasıyla İsveç, Rusya, Finlandiya, Avusturya, A.B.D. gelmektedir.

Gelişmekte olan ülkeler arasında ise ithalatta 1.8 milyon m³ ile Mısır, 1.4 milyon m³ ile Latin Amerika ülkeleri, ihracatta 0.7 milyon m³ ile Şili ön sırada yer almaktadır.

5. Yapraklı Ağaç Kereste İthalat ve İhracatı

Yapraklı ağaç kereste ithalat ve ihracatı, iğne yapraklı kereste ithalat ve ihracatına göre daha az miktarda gerçekleşmiş olup, 1980 yılında 12.6 milyon m³ civarında bulunmaktadır (Tablo 9). Bu miktar ithalat olarak ele alındığında, 8.2 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 4.4 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından, ihracat olarak değerlendirildiğinde ise 4.2 milyon m³'ü gelişmiş ülkeler, 8.3 milyon m³'ü gelişmekte olan ülkeler tarafından gerçekleştirildiği görülmektedir.

Yapraklı ağaç kereste ithalat ve ihracatında, genel olarak ihracatta gelişmekte olan ülkelerin, ithalatta ise gelişmiş ülkelerin paylarının büyük olduğu anlaşılmaktadır.

1985 yılına gelindiğinde dünyada yapraklı ağaç kereste ithalat ve ihracatının 11.7 milyon m³ olduğu görülmektedir (Tablo 10). Bu miktar ithalat olarak değerlendirildiğinde 7.2 milyon m³ gelişmiş ülkeler, 4.5 milyon m³ gelişmekte olan ülkeler tarafından, ihracat olarak değerlendirildiğinde ise 3.8 milyon m³ gelişmiş ülkeler, 7.9 milyon m³ gelişmekte olan ülkeler tarafından gerçekleştirildiği izlenmektedir.

Gelişmiş ülkelere gerçekleştirilen ithalatta 946 bin m³ ile İtalya, gelişmekte olan ülkelere ise 1.1 milyon m³ ile Singapur ilk sıraları almaktadırlar. Aynı yıl verilerinde ihracat değerleri ele alındığında gelişmiş ülkelere A.B.D 901 bin m³, gelişmekte olan ülkelere 2.7 milyon m³ ile Malezya, 2.1 milyon m³ ile Endonezya önde gelmektedir.

SONUÇ

Önemli orman ürünleri ithalat ve ihracatına ait verilerin değerlendirilmesi sonucu, 1985 yılında kerestelik ve kaplamalık iğne yapraklı tomrukların ticaretinde gelişmiş ülkelerin daha fazla dışalım yaptığı ve ihracatın, ithalata göre 9 milyon m³ fazla olduğu görülmektedir.

Yapraklı ağaç kerestelik ve kaplamalık tomruk ticaretinde de gelişmiş ülkelerin önemli yer tuttuğu, ithalatta ise özellikle Japonya'nın önemli ölçüde dışalım yaptığı izlenmektedir.

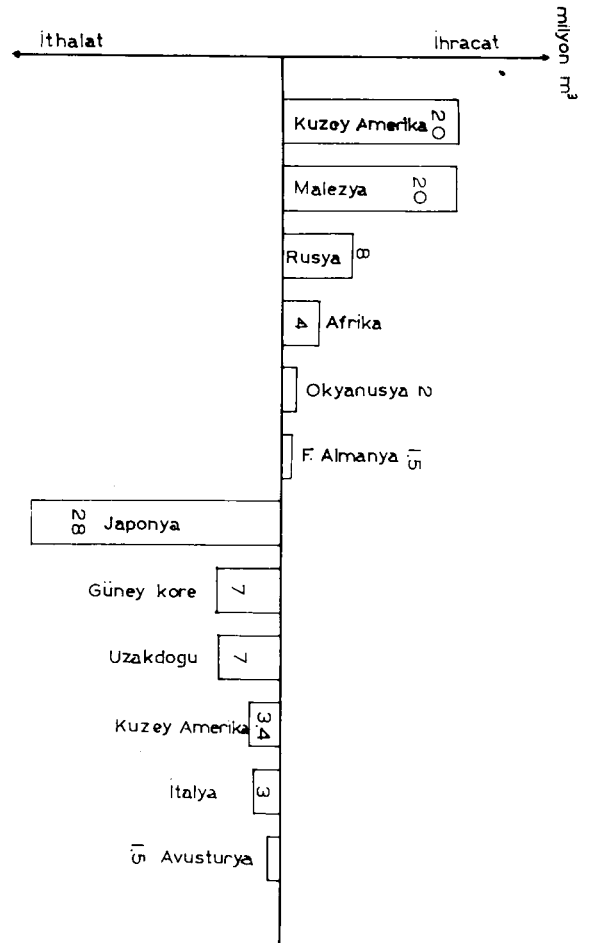
1985 yılı kerestelik ve kaplamalık tomruk (İbrelî-yapraklı) toplam ithalat ve ihracatının, önemli bazı ülkeler ve bölgelere göre dağılımı Şekil 1'de gösterilmiştir.

Tablo:9 - 1980 Yılı Yapraklı Ağaç Kereste İthalat ve İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER	Dünya İhracatı		Gelişmiş Ülkeler	A.B.D.	Yugoslavya	Fransa	Romanya	Federal Almanya	Kanada	Hollanda	Diğer Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Malezya	Endonezya	Singapur	Filipinler	Brezilya	Paraguay	Fildişi Sahilleri	Diğer Ülkeler
	Dünya İthalatı	İthalat																		
Dünya	12616	4290	885	860	475	431	368	305	135	831	8326	3141	1203	1134	742	622	285	277	922	
Gelişmiş Ülkeler	8233	3868	805	685	475	351	365	305	134	748	4365	1272	579	533	688	557	6	245	485	
İtalya	1201	742	45	572	48	34	26	15	2	-	459	53	301	41	17	26	3	18	-	
F. Almanya	728	278	96	8	83	1	-	21	69	-	450	298	10	49	39	43	-	11	-	
Fransa	506	79	45	3	-	-	-	8	11	12	427	88	14	132	89	9	-	95	-	
Kanada	442	386	386	-	-	-	-	-	-	-	56	1	-	-	4	51	-	-	-	
A.B.D.	564	167	-	-	-	-	-	167	-	-	397	66	21	12	80	206	2	10	-	
Hollanda	703	181	69	6	24	1	62	19	-	-	522	249	51	150	45	10	-	19	-	
İngiltere	433	106	11	4	26	13	29	21	2	-	327	116	16	30	82	61	-	22	-	
Japonya	551	39	33	-	-	-	-	6	-	-	512	159	129	21	199	4	-	-	-	
İspanya	374	248	10	12	93	5	123	1	4	-	126	10	13	-	48	37	-	18	-	
Belçika	472	326	77	7	145	-	21	38	38	-	146	68	5	55	10	4	-	4	-	
Avustralya	210	1	1	-	-	-	-	-	-	-	209	112	-	28	67	2	-	-	-	
Rusya	239	239	-	33	-	-	206	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Avusturya	104	68	2	12	4	-	46	1	3	-	36	27	9	-	-	-	-	-	-	
Diğer Ülkeler	1706	1008	30	28	52	91	50	5	4	748	698	25	10	15	10	104	1	48	485	
Gelişmekte Olan Ülkeler	4383	422	80	175	-	80	3	-	1	-	83	3961	1869	624	601	54	65	279	32	437
Singapur	1262	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1261	984	267	-	10	-	-	-	-	
Brezilya	69	-	-	-	-	-	-	-	-	-	69	-	-	-	-	-	-	69	-	
Tayland	598	-	-	-	-	-	-	-	-	-	598	473	59	66	-	-	-	-	-	
Malezya	103	-	-	-	-	-	-	-	-	-	103	2	2	3	-	-	-	-	-	
İran	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162	-	-	-	-	-	-	-	-	
Arjantin	162	-	-	-	-	-	-	-	-	-	162	-	-	-	-	-	-	-	-	
S. Arabistan	290	7	3	4	-	-	-	-	-	-	283	129	-	151	1	2	-	-	-	
Hong Kong	115	-	-	-	-	-	-	-	-	-	115	37	42	16	20	-	-	-	-	
Çin	94	-	-	-	-	-	-	-	-	-	94	1	87	-	6	-	-	-	-	
Mısır	118	118	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Diğer Ülkeler	1570	290	76	53	-	80	3	-	1	83	1274	243	69	365	17	63	48	32	437	

Tablo: 10 - 1985 Yılı Yapraklı Ağaç Kereste İthalat ve İhracatı (x 1000 m³)

İTHAL EDEN ÜLKELER \ İHRAÇ EDEN ÜLKELER	Dünya İhracatı	Gelişmiş Ülkeler	A.B.D.	Yugoslavya	Fransa	Romanya	Federal Almanya	Kanada	Hollanda	Diğer Ülkeler	Gelişmekte Olan Ülkeler	Malezya	Endonezya	Singapur	Filipinler	Brezilya	Paraguay	Fildişi Sahilleri	Diğer Ülkeler
Dünya	11717	3800	901	628	596	220	394	271	161	629	7917	2740	2166	670	507	421	354	414	645
Gelişmiş Ülkeler	7212	3343	701	509	582	193	389	257	159	553	3868	1299	810	230	457	386	-	371	315
İtalya	946	582	30	416	85	12	37	2	-	-	364	27	238	4	-	12	-	83	-
F. Almanya	475	268	50	11	106	-	-	6	95	-	207	104	39	20	14	8	-	22	-
Japonya	806	110	103	-	-	-	-	7	-	-	696	235	227	27	202	5	-	-	-
İngiltere	600	182	43	1	31	8	56	22	21	-	418	111	75	7	96	89	-	40	-
A.B.D.	535	198	-	1	-	-	2	193	2	-	337	39	63	7	42	182	-	4	-
Hollanda	733	147	26	4	58	-	57	2	-	-	586	443	42	65	6	6	-	24	-
Kanada	391	317	316	-	-	-	-	-	1	-	74	1	56	-	1	16	-	-	-
Belçika	546	268	58	6	142	-	22	10	30	-	278	127	6	57	3	2	-	83	-
İspanya	274	227	-	2	113	-	112	-	-	-	47	-	-	-	26	21	-	-	-
Fransa	318	34	19	1	-	-	3	7	4	-	284	76	48	11	49	9	-	91	-
Avusturya	188	5	5	-	-	-	-	-	-	-	183	126	16	25	15	1	-	-	-
G. Afrika	17	9	7	-	-	-	-	2	-	-	8	-	-	-	-	8	-	-	-
Rusya	119	119	-	29	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Diğer Ülkeler	1264	877	44	38	47	83	100	6	6	553	386	10	-	7	3	27	-	24	315
Gelişmekte Ol. Ül.	4505	457	200	119	14	27	5	14	2	76	4049	1441	1356	440	50	35	354	43	330
Singapur	1135	2	2	-	-	-	-	-	-	-	1133	676	456	-	1	-	-	-	-
Çin	346	2	2	-	-	-	-	-	-	-	344	63	275	6	-	-	-	-	-
Tayland	189	-	-	-	-	-	-	-	-	-	189	125	60	4	-	-	-	-	-
Brezilya	354	-	-	-	-	-	-	-	-	-	354	-	-	-	-	-	354	-	-
Mısır	109	108	1	102	5	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Umman	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75	37	9	20	9	-	-	-	-
Hong Kong	201	7	6	-	-	-	-	1	-	-	194	74	89	13	18	-	-	-	-
S. Arabistan	224	6	4	1	-	-	-	1	-	-	218	119	-	80	11	8	-	-	-
Diğer Ülkeler	1872	332	185	16	9	27	5	12	2	76	1541	347	467	316	11	27	-	43	330

Kağıt odunu ticaretinde Rusya'dan, Finlandiya ve Japonya'ya yapılan ihracatın en önemli yeri tuttuğu dikkati çekmektedir.

1985 yılında iğne yapraklı kereste ticareti, yapraklı ağaç kereste ticaretinin yaklaşık 7 katı olmaktadır. İğne yapraklı kereste ihracatında Kanada, A.B.D'ye ve Japonya'ya yapılan büyük ölçüde ki dışa satışlarla önemli yer tutmaktadır.

KAYNAKLAR

- FAO, 1980-1981. *FAO Commodity Review and Outlook. Economic and Social Development Series. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome.*
- FAO, 1985. *Year Book of Forest Products. 1970-1981. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome.*
- FAO, 1985. *Year Book of Forest Products, 1974-1985. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome.*
- FAO, 1986. *Year Book of Forest Products. 1975-1985. Food and Agriculture Organization of the United Nations. Rome.*
- STENLİN, H. *Kein Holzhandel in Abschbarer Zukunft, Forstwissenschaftlichen Fakultät der Universität Freiburg.*